

Ansøgning om tilskud til restaurering af Harrested Å

13. april 2007

Indledning

Slagelse Kommune er gennem Regionplanen forpligtet til at forbedre vandløbskvaliteten i kommunens vandløb med henblik på at leve op til de fastlagte målsætninger. Desuden er der nu i Miljømålsloven fastsat en tidsfrist for opfyldelse af målsætningerne i vandløbene til år 2015. Slagelse Kommune arbejder aktivt frem mod en opfyldelse af de gældende målsætninger og vil fortsætte arbejdet når de nye krav meldes ud fra regionen.

Sagsid.: 2007-008083

Kontaktperson:
Thomas Hilkjær

I den forbindelse ønsker Slagelse Kommune at forbedre de fysiske forhold i det kommunale vandløb Harrested Å ved at udføre restaureringstiltag på en udvalgt strækning af vandløbet. Disse tiltag kan medvirke til, at vandløbets tilstand forbedres, og målsætningen dermed kan opfyldes. Der sigtes målrettet mod forbedrede fysiske forhold, således at en selvreproducerende ørred bestand kan etableres.

Der ønskes skabt bedre fysiske forhold på strækningen mellem st. 3100 og st. 4292 ved sammenløbet med Halkevad Å. Nedenstående beskrivelse tager udgangspunkt i denne ca. 1,2 km strækning.

Baggrund

Harrested Å er en del af Vårby Å systemet og er optaget som offentligt vandløb i Slagelse Kommune. Harrested Å er på den nedre strækning stærkt påvirket af sandaflejringer der forhindrer at bl.a. ørred i at gyde med succes. Vandløbets fysiske forhold er ikke særligt varierende, idet vandløbet er præget af ensartede strøm- og bundforhold.

Strækningen B1 målsat med krav om en faunaklasse på 5. Denne målsætning opfyldes kun delvist på strækningen. Der er dog ingen tvivl om, at ynglesuccesen er meget begrænset på hele strækningen pga. sandaflejringer i gydebankerne.

Den udvalgte strækning har fine faldforhold og et stort potentiale for gyde- og opvækstvand for ørred. Ydermere er strækningen interessant, idet der med forholdsvis få tiltag kan skabes naturlige strøm og bundforhold. Det er hensigten, at projekterne skal følges op af lignende projekter i hele Vårby Å systemet.

Nedenstående projekt indeholder forslag til en række tiltag i Harrested Å – herunder udskiftning af bundmateriale, udlægning af større sten, etablering af sandfang og gydebanker – tiltag, der samlet set forventes at skabe en væsentlig forbedring af forholdene i vandløbet samt skabe en mere varieret natur.

Tidsplan

Reguleringsprojektet sendes i høring i midten af maj 2007. Det praktiske arbejde forventes at blive påbegyndt umiddelbart efter end høring og klagefrist hhv. 8 og 4 uger.

Restaureringstiltag for Harrested Å

Det udarbejdede projekt for Harrested Å indeholder forslag om følgende tiltag:

Etablering af sandfang

Harrested Å's nedre løb er specielt præget af sandtransport. Vandløbet fremstår med 90% sandbund fra Kramsvadbroen (st. 3380) og nedstrøms til sammenløbet med Halkevad Å. Sandvandringen medfører, at de nedstrøms beliggende strækninger overlejres med sand. Dette er et problem i forbindelse med gydepladser, og generelt vil levevilkårene forringes for bunddyrene, når der forekommer sandvandring.

For at undgå unødigt sandtransport foreslås det derfor at etablere et sandfang omkring st. 3150 umiddelbart opstrøms Kramsvadbroen. Sandfanget sikres i ind og udløb med større sten.

Udlagt stenmængde: ca. 3 m³

Opgravet mængde: ca. 40 - 50 m³.

Anlægspris (excl. moms): ca. 18.000 kr.

Udskiftning af bundmateriale og etablering af stryg og gydebanker

Strækningen har ensartede bundforhold - sandbund. Derfor opgraves den aflejret sandbund (ned til fast bund) og erstattes med grus/stenbund.

Der udlægges (gyde)grus og småsten på strækningerne, som erstatning for sandbund. Dette gøres for at forbedre forholdene for bundfaunaen samtidig med, at gyde forholdene forbedres. Der udlægges bundmateriale, således at der samtidig etableres stryg og gydebanker.

Udlægning af bundmateriale sker kun op til regulativmæssig bundkote. Dette sikres ved kontrolmålinger i forbindelse med udlægningen af stenmaterialet.

Oprensning af 1100 meter vandløb

Udlagt mængde gydegrus/småsten: ca. 120 m³.

Anlægspris (excl moms): ca. 150.000,- kr.

Udlægning af større sten

Strækningen er de fleste steder kendetegnet ved et udrettet og relativt kedeligt forløb. Derfor udlægges der større sten på strækningen mellem st. 3388 – 4292 for at skabe variation i strømforholdene samt for at skabe en mæandrerende strømrende. Udlægning af større sten vil desuden sikre en mere selvrensende

strømrende, samtidig med at antallet af biologiske nicher øges og iltindholdet i vandet forbedres.

Side3/3

De større sten placeres i mindre dynger ved skiftevis den ene og den anden brink. Stenene må ikke give problemer for vandløbets vandføringsevne ved store afstrømninger.

Udlægning af sten sker kun, såfremt der ifølge opmålinger er plads i forhold til regulativet.

Samtidig med udlægningen af sten udlægges der (gyde)grus og småsten på strækningerne. Dette gøres for at tilføre mere af denne substrattypen til strækningen, således at forholdene for bundfaunaen kan forbedres. Der afgraves evt. bundmateriale således at der kan udlægges et (gyde)gruslag på ca. 30 cm for at sikre, at den fremtidige bundkote svarer til den regulativmæssige bundkote. Dette sikres ved kontrolmålinger i forbindelse med udlægningen af stenmaterialet.

Udlagt stenmængde: ca. 10 m³

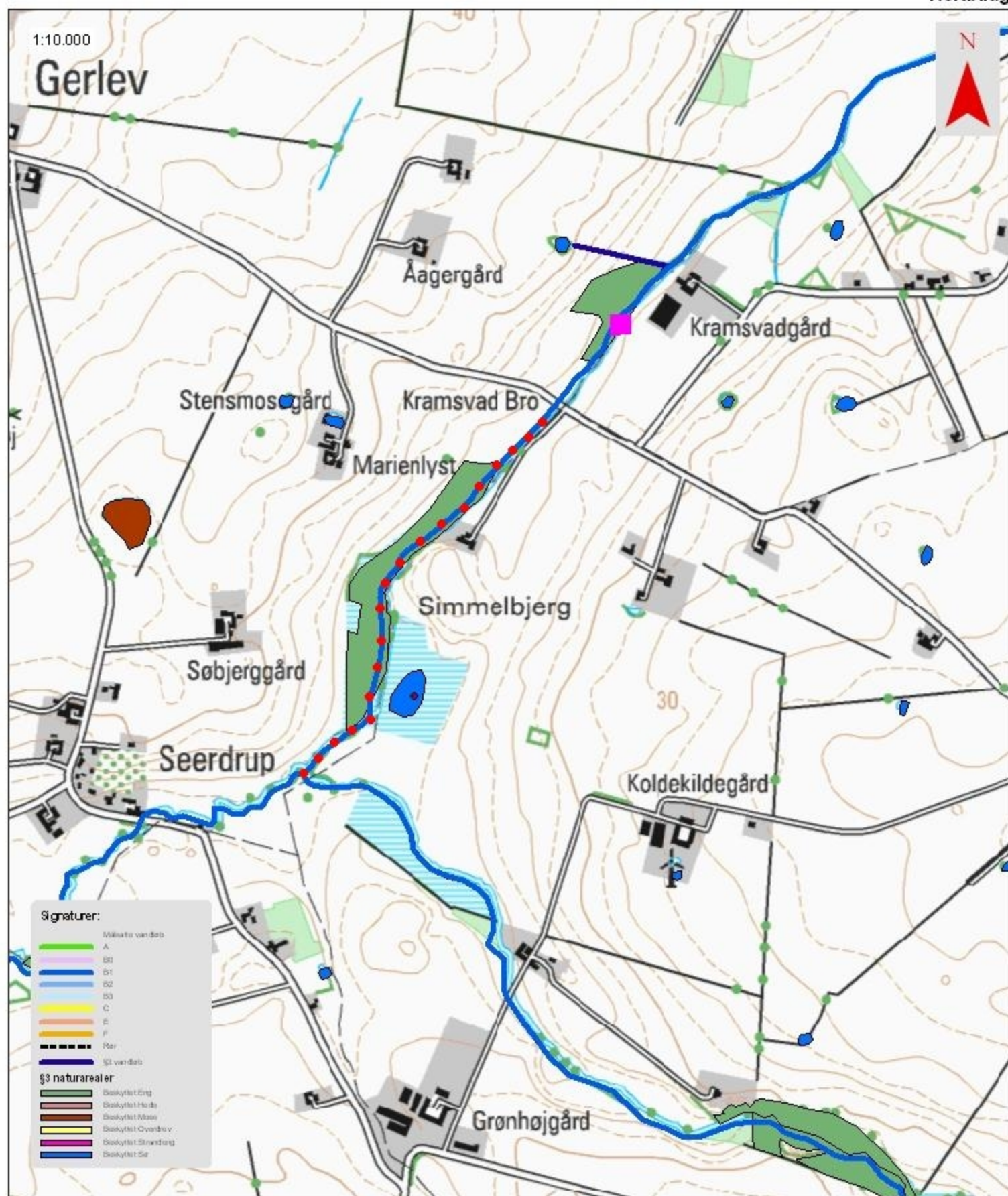
Anlægspris (excl moms): ca. 15.000,- kr.

Samlet økonomi

Samlede udgifter incl. Alle materialer, opmåling og tilsyn mm.

Tiltag, Harrested Å	Pris (kr) excl moms
Sandfang	18.000
Udskiftning af bundmateriale og etablering af stryg mv.	150.000
Etablering af gydebanker	15.000
I alt ca. (kr. excl. moms)	183.000

Venlig hilsen

Copyright KMS og COWI

■ = Sandfang

● ● ● = Opgravning af sand og udlægning af nyt bund/gyde materiale